Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0156

Pénzügyi műveltség és a finfluenszerek térnyerése a megtakarítási és beruházási unió kontextusában

Az Európai Parlament 2026. április 30-i állásfoglalása a pénzügyi műveltségről és a pénzügyi influenszerek térnyeréséről a megtakarítási és beruházási unióval összefüggésben (2025/2209(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a G20-ak és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezete Nemzetközipénzügyi oktatással foglalkozó nemzetközi hálózata (OECD INFE) 2017. július 8-án közzétett, a G20-országokban élő felnőttek pénzügyi műveltségéről szóló jelentésére,

– tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1808 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[1],

– tekintettel az Európai Unióban élő felnőttekre vonatkozó, 2022. január 11-én közzétett EU/OECD pénzügyi kompetenciakeretre,

– tekintettel a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról szóló, 2022. október 19-i (EU) 2022/2065 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet)[2],

– tekintettel az európai felügyeleti hatóságok vegyes bizottságának a digitalizációval kapcsolatos, a kiberbiztonságra, a kibercsalásokra és a csalásra összpontosító nemzeti pénzügyi oktatási

---

1 HL L 303., 2018.11.28., 69. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj.
2 HL L 277., 2022.10.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

kezdeményezésekről szóló, 2023. január 12-én közzétett tematikus jelentésére,

– tekintettel a Bruegel elemzőközpont 2024 februárjában közzétett, „The state of financial knowledge in the European Union” [A pénzügyi ismeretek helyzete az Európai Unióban] című dokumentumára,

– tekintettel a Bizottság által 2023 júliusában közzétett, a pénzügyi műveltség szintjének nyomon követéséről szóló 525. sz. Eurobarométer gyorsfelmérésre,

– tekintettel az Európai Unióban élő gyermekekre és fiatalokra vonatkozó, 2023. október 2-án közzétett EU/OECD pénzügyi kompetenciakeretre,

– tekintettel az Európai Értékpapírpiaci Hatóság által 2024. február 6-án közzétett, „Warning – For people posting Investment Recommendation on social media” [Figyelmeztetés – A közösségi médiában befektetési ajánlást közzétevő személyek számára] című dokumentumra,

– tekintettel a pénzügyi műveltségről szóló, 2024. május 14-i tanácsi következtetésekre,

– tekintettel az OECD „PISA 2022 Results (Volume IV): How financially smart are students?” [2022-es PISA-eredmények (IV. kötet): Milyen a diákok pénzügyi intelligenciája?] című, 2024. június 27-i jelentésére,

– tekintettel az Értékpapír-felügyeletek Nemzetközi Szervezete (IOSCO) igazgatótanácsának a „Finfluencers” [Finfluenszerek], az „Online Initiative Trading Practices: Copy Trading, Mirror Trading, Social Trading” [Az online saját kezdeményezésű kereskedelmi gyakorlatok: másoló kereskedés („copy trading”), tükröző kereskedés („mirror trading”), közösségi kereskedés] és a „Digital Engagement Practices (DEPs)” [A digitális szerepvállalás gyakorlatai] című, 2025 májusában közzétett végleges jelentéseire,

– tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az európaiak pénzügyi műveltségéről és oktatásáról szóló, 2025. július 17-én elfogadott véleményére,

– tekintettel a pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2025. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2025)0681),

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére,

– tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A10-0082/2026),

A. mivel a pénzügyi műveltség alapvető készség az életben és alapvető eszköz, amely lehetővé teszi a polgárok számára személyes és családi költségvetésük jobb kezelését és az eredményes beruházásokban és vállalkozásokban való részvételt, ami megalapozott és megfelelő döntésekhez vezet a megtakarítások, a nyugdíjazási tervek, valamint egyéb célok és befektetések tekintetében; mivel a pénzügyi műveltség elengedhetetlen a csalások, a félrevezető információk és a túlzott eladósodás megelőzéséhez, ezért ki kell terjednie a digitális pénzügyek, a kiberbiztonság, valamint az online pénzügyi csalások felismerése terén szerzett szilárd ismeretekre; mivel a közintézményeknek, különösen a független szabályozóknak és a civil társadalomnak alapvető szerepet kell játszaniuk e tekintetben;

B. mivel az EU pénzügyi rendszerét szabályozó jogi keret túlzott összetettségének csökkentése javítaná hozzáférhetőségét;

C. mivel a pénzügyi műveltség lehetővé teszi az emberek számára, hogy megértsék az adósság, a pénzügyi piacok, az adózás és a biztosítás mint kockázatkezelési eszköz működését, segítve őket a pénzügyi kockázatok kezelésében, a megalapozott döntések meghozatalában és a nyugdíjba vonulás megtervezésében; mivel ennek fényében a pénz működésének megértése nem lehet valami rendkívüli dolog, hanem inkább a személyes pénzügyi szabadság elengedhetetlen feltétele; mivel a tények azt mutatják, hogy kapcsolat áll fenn a magasabb szintű pénzügyi műveltség és a nagyobb mértékű pénzügyi befogadás között; mivel a pénzügyi műveltség eredményközpontú fogalom, amely a megalapozott pénzügyi döntéshozatalhoz és végső soron a pénzügyi jólét eléréséhez szükséges pénzügyi tudatosságot, ismereteket, készségeket, attitűdöket és magatartásformákat méri;

D. mivel a magasabb szintű pénzügyi műveltség arra ösztönözheti a polgárokat, hogy hatékonyabban takarítsanak meg, bölcsebben fektessenek be és aktívan vegyenek részt a tőkepiacokon, ezáltal előmozdítva az inkluzív növekedést és innovációt a tagállamokban, hozzájárulva a makrogazdasági stabilitáshoz és csökkentve az egyenlőtlenségeket;

E. mivel a Bizottságnak az EU-n belüli pénzügyi műveltségről szóló 2023. évi Eurobarométer gyorsfelmérése bizonyítja, hogy javítani kell a pénzügyi műveltséget Európában, mivel az eredmények szerint az uniós polgároknak csupán 18%-a rendelkezik magas szintű pénzügyi műveltséggel, és e tekintetben jelentős különbségek vannak az egyes tagállamok között – a magas szintű pénzügyi műveltséggel rendelkező polgárok aránya két országban 11%, míg csupán négy országban haladja meg a 25%-ot;

F. mivel az Eurobarométer felmérés szerint az EU-ban a felnőttek közel felének nincs elegendő vésztartalékja ahhoz, hogy fedezze három hónapra a megélhetési költségeit, míg 16%-uk egyáltalán nem rendelkezik vésztartalékkal; mivel ezek a tényezők – egyes régiókban a fogyasztói hitelek nagymértékű felhasználásával párosulva – növelik a túlzott eladósodás kockázatát, gyengítik a háztartások azon képességét, hogy reagáljanak a hirtelen eseményekre, és negatívan befolyásolhatják a gazdasági és társadalmi kohéziót, valamint azt a képességet, hogy a megtakarításokat a reálgazdaság termelőberuházásaiba irányítsák;

G. mivel a 2023. évi Eurobarométer felmérés szerint az uniós válaszadók csupán 38%-a bízik abban, hogy a bankjuktól, biztosítójuktól vagy pénzügyi tanácsadójuktól kapott befektetési tanácsadás elsősorban az ő érdeküket szolgálja, míg 45%-uk nem bízik benne;

H. mivel a legutóbbi uniós felmérések eredményei azt mutatják, hogy az EU-ban átlagosan minden második felnőtt képes az öt alapvető pénzügyi ismereti kérdésből legalább hármat helyesen megválaszolni, ami rávilágít az infláció, a kamatos kamat, a kockázatok és hozamok fogalma, valamint a diverzifikáció megértésében fennálló tartós hiányosságokra; mivel a legfontosabb pénzügyi készségek és az esetleges követő intézkedések azonosítása érdekében fontos figyelembe venni ezeket a felméréseket;

I. mivel a Global Retail Investor Outlook 2024-es adatai szerint a pénzügyi ismeretek rövid és hosszú távon egyaránt negatív korrelációt mutatnak a pénzügyi instabilitással, ami azt mutatja, hogy a pénzügyileg tájékozottabb személyek esetében nagyobb a valószínűsége annak, hogy nyugdíjas korukra elegendő forrással rendelkeznek;

J. mivel a pénzügyi műveltség hiánya aránytalan mértékben érinti a nőket, a fiatalokat és az időseket, valamint az alacsonyabb jövedelmű vagy alacsonyabb szakmai képesítéssel rendelkező személyeket és a társadalom legkiszolgáltatottabb csoportjait;

K. mivel a szélesebb körű pénzügyi tájékozottság hozzájárul a társadalmi befogadáshoz, segít csökkenteni az egyenlőtlenségeket, valamint támogatja és megerősíti a kiszolgáltatott vagy marginalizált csoportokat;

L. mivel a lakossági befektetők tőkepiaci részvétele továbbra is egyenlőtlen a tagállamok között, és a magasabb pénzügyi műveltség összefüggésben áll a fokozott pénzügyi rezilienciával és a befektetési részvétel elterjedtségével;

M. mivel tanulmányok azt mutatják, hogy a Z generáció befektetői (azaz az 1997 és 2012 között születettek) elsősorban a közösségi médiát, az internetes kereséseket és a személyes kapcsolatokat használják

arra, hogy tájékozódjanak a befektetésekről és a pénzügyi kérdésekről; mivel a Global Retail Investor Outlook 2024-es adatai szerint a közösségi média az új generációk számára meghatározó információforrássá vált;

N. mivel a digitális átállás bővíti a megtakarítási és befektetési termékekhez való hozzáférést, ugyanakkor növeli a polgárok agresszív marketingstratégiáknak és online csalásoknak való kitettségét is, így a digitalizáció egyszerre jelent lehetőséget és kockázatot;

O. mivel a pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós politika csak akkor lehet sikeres, ha azt könnyen hozzáférhető és a kockázatnak megfelelő pénzügyi eszközök kísérik;

P. mivel a köz- és magánszféra közötti együttműködési platformok és a páneurópai kezdeményezések hatékonynak bizonyultak az iskolák, a civil társadalom és az ipar mozgósításában a tagállamokban;

Q. mivel a vállalkozók és a kis- és középvállalkozások (kkv-k) pénzügyi műveltsége az EU rezilienciájának és versenyképességének kritikus, de aluértékelt aspektusa, amely célzott nyomon követést és testre szabott programokat igényel;

R. mivel a Bizottság 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fogyasztóügyi stratégiája a digitális méltányosságot, a szabályok érvényesítését és a lakossági pénzügyi szolgáltatásokhoz való határokon átnyúló hozzáférést helyezi a versenyképesség középpontjába, beleértve a pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós stratégia végrehajtását, valamint a megtakarítási és befektetési számlák bevezetését;

S. mivel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fogyasztóügyi stratégia javaslatot tesz a digitális méltányosságról szóló jogszabályra a „sötét mintázatok”, a függőséget okozó tervezés és az influenszerek problematikus gyakorlatainak kezelése érdekében, a kiskorúak fokozott védelme mellett; mivel a stratégia magában foglalja egy, az online csalásra vonatkozó uniós cselekvési terv bejelentését, amelynek célja a megelőző intézkedések javítása, a bűnüldözési tevékenységek hatékonyságának növelése és a csalás áldozatainak nyújtott támogatás erősítése, kiegészítve ezzel a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály végrehajtását;

T. mivel a közösségi médiát egyre inkább használják a pénzügyi piacokra, valamint a befektetési stratégiákra és termékekre vonatkozó információk terjesztésére, megosztására és megvitatására, ebben az összefüggésben a pénzügyi influenszerek (a továbbiakban: finfluenszerek) szerepe új lehetőségeket teremt a tájékoztatás és a befogadás terén, de kockázatokat is hordozhat, például összeférhetetlenséget, megtévesztő reklámot, téves információkat vagy csalárd kommunikációt, ami nem megfelelő befektetések formájában valós kockázatokat jelent;

U. mivel az új technológiákkal és a mesterséges intelligenciával való visszaélésén alapuló, kifinomult online pénzügyi csalások terjedését úgy kell tekinteni, mint felhívást a digitális pénzügyi műveltség fejlesztésére annak érdekében, hogy a fogyasztók ne csak az alapvető pénzügyi fogalmakat értsék meg, hanem azt is tudják, hogyan védhetik meg magukat egy egyre összetettebb, gyors ütemű és könnyen hozzáférhető digitális környezetben; mivel a pénzügyi csalás – beleértve a pénzügyi csalás kísérletét is – aláássa a pénzügyi rendszerbe vetett bizalmat, és rávilágít arra, hogy az online platformok és keresőprogramok különös felelősséggel tartoznak az online befektetési csalások kockázatainak azonosításáért és csökkentéséért;

V. mivel bizonyos esetekben a finfluenszerek – amikor pénzügyekben nyújtanak tájékoztatást közönségüknek – a médiaszolgáltatókhoz hasonló módon működnek, anélkül azonban, hogy betartanák a kereskedelmi kommunikáció átláthatóságára és minőségi normáira, illetve a szolgáltatott tartalom pontosságára, megbízhatóságára vagy valódiságára vonatkozó szabályokat vagy ilyen önszabályozó eszközöket alkalmaznának;

W. mivel bár egyes tagállamok az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv értelmében elkezdték az influenszerek, köztük a finfluenszerek által nyújtott szolgáltatásokat lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásoknak minősíteni, az influenszerekre vonatkozó általános jogalkotási környezet az EU-n belül eltérő;

X. mivel a finfluenszerek digitális kommunikációjának megbízhatósága, inkluzivitása és átláthatósága a munkájukba vetett közbizalom megőrzésének kulcsfontosságú feltétele;

Y. mivel a rövid formátumú digitális médiát egyre inkább a pénzügyi információk elsődleges forrásaként használják, és előfordulhat, hogy hiányzik belőle a kontextus vagy a hitelesítés;

Z. mivel a lakossági piaci részvétel fellendítése és ösztönzése elengedhetetlen a megtakarítási és beruházási unió előmozdításához az EU-ban, valamint az összes európai polgár hosszú távú pénzügyi biztonságának és jólétének javításához, az egyenlőtlenségek csökkentése mellett;

A pénzügyi műveltség mint közös erőfeszítés és közös felelősség

1. tudatában van annak, hogy a pénzügyi műveltség előmozdítása, valamint a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos programok és kezdeményezések Európa-szerte történő végrehajtása kulcsfontosságú és horizontális prioritás az EU és tagállamai számára, és fontos feltétele annak, hogy egyenlő pénzügyi lehetőségeket biztosítsanak polgáraik számára, mivel a pénzügyi műveltség jelenlegi alacsony szintje aláássa az EU versenyképességét, növeli az egyenlőtlenségeket, akadályozza a

reálgazdaságba történő lakossági befektetéseket és a reálgazdaság termelékenységét, károsítja a generációk közötti méltányosságot, megfosztja a vállalkozásokat, különösen a kkv-kat egy jól tájékozott befektetői bázistól, és súlyosan veszélyezteti a háztartások rezilienciáját, jóllétét és függetlenségét, miközben lelassítja a lakossági befektetések azon képességét, hogy teljes mértékben kihasználják a tőkepiacok előnyeit, és növeli a polgárok csalásokkal és megtévesztő reklámokkal szembeni kiszolgáltatottságát;

2. hangsúlyozza, hogy a nagyobb pénzügyi műveltség és a pénzügyi szektor és a pénzügyi intézmények jobb megértése közvetetten hozzájárul a pénzügyi stabilitáshoz; hangsúlyozza, hogy a nagyobb pénzügyi műveltség lehetővé teszi a polgárok számára, hogy megalapozottabb döntéseket hozzanak kiadásaikról, megtakarításaikról, nyugdíjaikról, beruházásaikról és jövőre vonatkozó pénzügyi tervezésükről, hozzájárulva ezáltal a gazdasági biztonsághoz;

3. megerősíti, hogy a pénzügyi műveltség javítása támogathatja az EU növekedését és hozzájárulhat a magánberuházások fellendítéséhez, kiegészítve egy olyan célzott befektetési stratégiát, amelyet fenntartható állami finanszírozás támogat, annak érdekében, hogy a szükséges beruházásokat az EU termelékenységének növelése, a zöld és digitális átállás támogatása, az EU biztonságának és ipari szuverenitásának megerősítése, valamint a minőségi munkahelyek létrehozása felé tereljék;

4. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy frissítsék az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló tanácsi ajánlást[3], annak érdekében, hogy a pénzügyi műveltséget független kulcskompetenciaként jelöljék meg;

5. úgy véli, hogy a tagállami szinten hozott intézkedések – amennyiben azokat a Bizottsággal megfelelően összehangolják – bizonyultak a leghatékonyabbnak a lakosság tőkepiaci részvételének előmozdításában, többek között a nyugdíjrendszereken keresztül; úgy véli, hogy a lakossági befektetők felhatalmazása arra, hogy a pénzügyi műveltség fejlesztése révén maguk döntsék el, hogyan és hova fektessék be megtakarításaikat, elősegítheti a piacon való nagyobb mértékű részvételt;

6. hangsúlyozza, hogy bár a pénzügyi oktatás a pénzügyi műveltség közvetlen fejlesztésének elsődleges eszköze, az oktatást ki kell egészíteni a szükséges szabályozási védelemmel és a pénzügyi szolgáltatási ágazat proaktív intézkedéseivel, beleértve a fogyasztóvédelmet és a csalás megelőzését;

---

[3] A Tanács ajánlása (2018. május 22.) az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról (HL C 189., 2018.6.4., 1. o.)

7. kiemeli a pénzügyi ágazat egyre nagyobb digitalizációját, valamint azt, hogy a digitális készségeknek a pénzügyi oktatás alapvető részét kell képezniük vagy ki kell egészíteniük azt; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a digitális területen bekövetkező fejlődés figyelembevételéhez következetesen aktualizálni kell a pénzügyi oktatási eszközöket;

8. ösztönzi a tagállamokat, hogy – a digitális és médiaoktatás kiegészítéseként és a formális programokkal párhuzamosan – a formális oktatás valamennyi szintjén építsék be az életkornak megfelelő, pénzügyi műveltséggel kapcsolatos projekteket az iskolai tantervekbe tevékenységekbe, miközben előmozdítják a tanárok támogatására irányuló kezdeményezéseket; ezért ösztönzi az EU által támogatott tanárképző hálózatok létrehozását a pénzügyi műveltség oktatására szolgáló következetes és magas színvonalú módszerek Unió-szerte történő előmozdítása érdekében, a tagállamok bevált gyakorlataira építve; kiemeli, hogy azok a tagállamok, amelyek a pénzügyi oktatást beépítik a nemzeti tanterveikbe, a legjobban teljesítők közé tartoznak a pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós felmérésekben;

9. ösztönzi a tagállamokat, hogy az egész életen át tartó tanulás előmozdítása érdekében hajtsanak végre az élet minden szakaszának megfelelő oktatási kezdeményezéseket; úgy véli, hogy e kezdeményezéseket az élet fontos állomásaihoz – például a formális oktatás meghatározott szintjeinek elvégzéséhez, a lakáspiacra való belépéshez vagy a nyugdíjba vonulás közeledéséhez – kell igazítani, annak érdekében, hogy a hatásuk a lehető legnagyobb legyen;

10. hangsúlyozza a függetlenség és az átláthatóság elve védelmének fontosságát a pénzügyi oktatással kapcsolatos intézkedések vagy kezdeményezések népszerűsítése során;

11. javasolja egy felnőtteknek szóló, fejlett pénzügyi készségekről szóló európai keretrendszer létrehozását a meglévő közös keretrendszer kiegészítéseként és a nemzeti tanulási platformok felhasználásával, amely magában foglalja a személyes pénzügyi tervezés, a termék-összehasonlítás, a kockázat és diverzifikáció, valamint a fenntartható beruházások témaköreit;

12. sürgeti a tagállamokat, hogy megfelelő szakpolitikai intézkedések révén ösztönözzék a munkahelyi pénzügyi oktatást, az egész életen át tartó tanulást és a pénzügyi jólétet célzó programokat a megalapozott döntéshozatal javítása érdekében, különös tekintettel a nyugdíjakra, a közép- és hosszú távú megtakarításokra és befektetésekre, a kiegészítő nyugdíjellátásra és a személyes költségvetés-tervezésre; e tekintetben kiemeli a civil társadalom, különösen a lakossági befektetői szervezetek és az érintett szociális partnerek szerepét ezen intézkedések támogatásában és végrehajtásában, továbbá annak szükségességét, hogy a polgárok

számára hatékony tájékoztatást nyújtsanak nyugdíjukról és várható jövedelmükről;

13. sürgeti a tagállamokat, hogy vegyenek részt az OECD nemzetközi tanulói teljesítménymérési programjának (PISA) fiatalokra vonatkozó pénzügyi műveltségi tesztjein, és vezessenek be rendszeres felméréseket a felnőttek számára; megismétli, hogy a pénzügyi műveltség eredményalapú fogalom, és hogy a nemzeti stratégiáknak egyértelmű és mérhető előrehaladási mutatókkal kell rendelkezniük, a pénzügyi műveltség és a pénzügyi befogadás mérésére szolgáló OECD/INFE eszköztárra építve[4]; megjegyzi továbbá, hogy a célok és a teljesítendő feladatok meghatározásának ösztönöznie kell a stratégiákért való nemzeti felelősségvállalást; azt tanácsolja a Bizottságnak és a tagállamoknak, hogy a pénzügyi műveltségre vonatkozó stratégiákba építsenek be bizonyos fokú rugalmasságot annak érdekében, hogy azokat bármely hatékonysági értékelés megállapításai fényében ki lehessen igazítani;

14. megismétli, hogy testre szabott és közösségorientált kezdeményezésekre van szükség, és elutasítja az egyenmegoldásokat; megjegyzi, hogy ezeknek a kezdeményezéseknek a nemzeti intézkedésekre kell épülniük, és tükrözniük kell a pénzügyi műveltség különböző kontextusokban tapasztalható eltérő szintjeit, ezáltal hozzájárulva a pénzügyi műveltség szélesebb körű és következetesebb bővítéséhez; kiemeli a nők, a fiatalok, az idősek, a fogyatékossággal és az egészségügyi károsodással élő személyek, valamint a vidéki térségekből származó emberek helyzetét, és hangsúlyozza, hogy mozgósítani kell a szociális partnereket, a szakszervezeteket, a lakossági befektetői szervezeteket, a kereskedelmi kamarákat, a pénzügyi technológiai vállalkozásokat, a kkv-hálózatokat és a civil társadalmi mozgalmakat, valamint a pénzügyi szolgáltató ágazatot, hogy közös erőfeszítéssel reagáljanak ezekre a speciális szükségletekre, és olyan konkrét projekteket dolgozzanak ki, amelyek a lehető legközelebb állnak az állampolgárokhoz és a közösségekhez, különösen azokhoz a polgárokhoz, akik pénzügyileg kevésbé tájékozottak, és ezért a leginkább ki vannak téve a pénzügyi sokkhatásoknak, valamint könnyebben áldozatul esnek a pénzügyi csalásoknak; célzott programokat szorgalmaz a legkiszolgáltatottabb csoportok, köztük a formális oktatáson kívüli csoportok számára;

15. megjegyzi, hogy a fiatalok egyre korábbi életkorban kerülnek kapcsolatba pénzügyi szolgáltatásokkal, amelyekről számos csatornán, nevezetesen a közösségi médián keresztül reklámoznak és

---

4 OECD, OECD/INFE Toolkit for Measuring Financial Literacy and Financial Inclusion [A pénzügyi műveltség és a pénzügyi befogadás mérésére szolgáló OECD/INFE eszköztár] 2022, OECD Publishing, Párizs, 2022.

kínálnak nekik, ami rámutat a pénzügyi műveltség korai szakaszban történő előmozdításának szükségességére;

16. hangsúlyozza, hogy célzott oktatásra van szükség az internetes pénzügyi csalásokra, többek között a piramisrendszerekre, a „pump-and-dump” (nyomd és szórd) rendszerekre és a csalárd befektetési közösségekre vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a széles körű pénzügyi sebezhetőségre tekintettel szükség van az eladósodással kapcsolatos kockázatokra való figyelemfelhívásra;

17. intézkedéseket szorgalmaz az új üzleti vállalkozásba kezdők pénzügyi műveltségének és vállalkozói készségeinek megerősítésére, különös tekintettel a hátrányos helyzetű vállalkozókra, beleértve a hagyományos oktatási rendszeren kívüli állókat is;

18. ösztönzi a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé és mozdítsák elő a mikrotanúsítványt adó rendszereket a felnőttkori tanulást segítők (közösségi vezetők, szociális munkások, szakszervezeti képviselők) számára;

19. felhívja a Bizottságot, hogy bővítse az Erasmus+ felnőttoktatási intézkedéseit és a Digitális Európa program vonatkozó ágait annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat az életkorra szabott digitális és pénzügyi műveltségre irányulói tanfolyamok kialakításában, biztosítva, hogy az idősebb polgárok és más kiszolgáltatott felnőttek biztonságosan használhassák az online banki szolgáltatásokat, a mobilfizetéseket és a digitális kommunikációs csatornákat;

20. hangsúlyozza, hogy a nőket továbbra is aránytalanul sújtja a pénzügyi műveltség alacsony szintje, mivel a felmérésekben alacsony pénzügyi ismeretekkel rendelkező európaiak 60%-a nő; hangsúlyozza ezért, hogy a nők gazdasági szerepvállalásának növelése és a társadalomban való teljes körű részvételük biztosítása érdekében meg kell szüntetni mind a pénzügyi műveltség területén mutatkozó különbséget, mind a nemek közötti bérszakadékot; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy garantálják a nők számára a boldoguláshoz szükséges eszközökhöz, erőforrásokhoz és lehetőségekhez való hozzáférést, különösen azokban az ágazatokban, ahol továbbra is alulreprezentáltak;

21. megjegyzi, hogy a diákok és a fiatal felnőttek pénzügyi oktatása javíthatja a közvetlen környezetükhöz tartozók pénzügyi ismereteit is, ami arra utal, hogy a fiatalokra összpontosító pénzügyi oktatásnak potenciális multiplikátorhatása lehet;

22. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi műveltség a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést követel meg, és ezért felhívja az illetékes nemzeti és európai hatóságokat, különösen a felügyeleti hatóságokat, hogy hajtsák végre a meglévő jogszabályokat annak biztosítása érdekében, hogy a piacon rendelkezésre álló pénzügyi eszközök könnyen hozzáférhetők, a kockázatnak megfelelőek és

adózási szempontból vonzóak legyenek, valamint hogy a feltételekre vonatkozó minden szükséges információt átlátható és érthető módon bocsássák rendelkezésre;

23. tudatában van annak, hogy a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó jelenlegi jogi keret – annak ellenére, hogy átláthatóság, a védelem és a közzététel javítására irányulnak – gyakran túl bonyolult ahhoz, hogy az átlagember számára valóban tájékozott döntések meghozatalát segítse; elismeri annak fontosságát, hogy az Unió polgárai megértsék a pénzügyi termékeket, és hangsúlyozza, hogy a pénzügyi oktatási kezdeményezések nem helyettesíthetik az erős befektetővédelmi keret szükségességét;

24. hangsúlyozza a pénzügyi szolgáltatók és az ágazat érdekelt felei által támogatott, pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések – megfelelő adókedvezményekkel történő – állami támogatásának fontosságát és hozzáadott értékét;

25. elismeri, hogy az uniós vállalkozások kulcsszerepet játszanak a pénzügyi műveltség EU-n belüli javítására irányuló átfogó megközelítésben, és jelentős mértékben hozzájárulnak a polgárok pénzügyi jólétéhez;

26. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi műveltség előmozdítására irányuló uniós vagy nemzeti kezdeményezések keretében elsőbbséget kell biztosítani az alacsony gazdasági növekedéssel és alacsony megtakarítási rátával rendelkező, valamint nagy fogyasztóihitel-állománnyal terhelt régióknak, ahol a legnagyobb a háztartások túlzott eladósodásának kockázata;

27. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi műveltség megerősítése nem lehetséges a polgárok pénzügyi hozzáférésének növelése nélkül; kéri, hogy hozzanak létre hozzáférhetőbb pénzügyi eszközöket valamennyi polgár számára, különösen azok számára, akik első befektetési lehetőséget keresnek; követeli a hatályos jogszabályok végrehajtását annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi eszközök könnyen hozzáférhetők legyenek, és a polgárok átlátható és érthető módon kapják meg a szükséges információkat; üdvözli e tekintetben a megtakarítási és beruházási számlára irányuló bizottsági javaslatot mint olyan támogató intézkedést, amely jobb pénzügyi lehetőségeket teremt a befektetni kívánó polgárok számára, és szorgalmazza, hogy az ilyen eszközök a befektetési kultúra kialakítását célzó keret részeként az EU minden tagállamában elérhetők legyenek;

28. javasolja az érdekelt felek és az illetékes hatóságok páneurópai hálózatának létrehozását nemzeti és európai szinten egyaránt annak érdekében, hogy konkrét transzverzális és átfogó megoldásokra lehessen építeni a pénzügyi műveltség szintjének növelése és hosszú távú magatartásbeli változások előidézése érdekében olyan területeken, mint a költségvetés-tervezés, a megtakarítás és a

megfelelő termékek kiválasztása, beleértve a jelenlegi ismeretbeli hiányosságokra vonatkozó kutatást; hangsúlyozza, hogy ennek a hálózatnak technikai jellegűnek kell lennie, mentesnek kell lennie a politikai és kereskedelmi beavatkozástól, és átlátható irányítási struktúrával kell rendelkeznie; e célból hangsúlyozza, hogy el kell kerülni az új állandó bürokratikus struktúrák létrehozását, és a költséges külső tanácsadói szolgáltatások igénybevételét a lehető legkisebb mértékre kell korlátozni, hogy a rendelkezésre álló forrásokat közvetlenül a polgárokat célzó szolgáltatásokra és projektekre fordítsák;

29. üdvözli a Bizottság elkötelezettségét az iránt, hogy rendszeres műhelyfoglalkozásokat rendezzen a magánszektor és a non-profit szervezetek pénzügyi műveltséggel foglalkozó szakembereiből álló páneurópai hálózat és közösség előmozdítása céljából; hangsúlyozza, hogy a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos bevált gyakorlatokat, magatartási kódexeket és irányadó elveket nem szabad elszigetelten kidolgozni; ezért sürgeti a Bizottságot, hogy fontolja meg a kormányzati ügynökségek és az illetékes nemzeti hatóságok eseti alapon történő vagy állandó bevonását ebbe a közösségbe;

30. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi műveltségbe való beruházás magas megtérülést eredményez a gazdasági növekedés, valamint az egyéni, üzleti és államháztartások megerősítése szempontjából; ezért üdvözli a pénzügyi műveltségre vonatkozó, az EU 2026-os költségvetésének részeként nemrégiben jóváhagyott kísérleti projektet;

31. kiemeli, hogy minden stratégiát – tagállami és uniós szinten egyaránt – a hatóságokkal, a civil szervezetekkel, az egyetemekkel, a szakszervezetekkel és a magánszféra szereplőivel együttműködve kell kidolgozni és végrehajtani; hangsúlyozza, hogy a nemzeti kormányok és a Bizottság által kidolgozott intézkedéseknek mindig figyelembe kell venniük a piaci szereplők szerepét;

32. felszólítja a tagállamokat, hogy pénzügyi befogadási stratégiáikba építsenek be a pénzügyi műveltségre vonatkozó mutatókat és innovatív jogi és közigazgatási eszközök révén ösztönözzék a magánmegtakarításokat és -beruházásokat;

33. felkéri a Tanácsot, hogy adjon ki ajánlást a közszféra és a magánszereplők közötti partnerségi megközelítésen alapuló pénzügyi oktatás közös elveinek és minimumszabályainak megállapításáról; javasolja, hogy a bevált gyakorlatok, tanulmányok és eszközök összegyűjtésére szolgáló uniós referenciapont automatikusan integrálja a már jó eredményeket felmutató kezdeményezéseket ösztönző egyetemek, civil társadalmi szervezetek, szellemi műhelyek és pénzügyi intézmények hozzájárulásait;

A pénzügyi műveltség mint a megtakarítási és beruházási unió sarokköve

34. üdvözli a pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2025. szeptember 30-i bizottsági közleményt, és tudomásul veszi annak négy pillérét, hangsúlyozva, hogy ezt a fontos kezdeményezést adott esetben a lehető leghamarabb konkrét intézkedéseknek kell követniük;

35. üdvözli a Bizottság szándékát, hogy az EU pénzügyi műveltségre vonatkozó stratégiájában meghatározottak szerint kiterjedt kommunikációs és közösségi média kampányt indítson a pénzügyi műveltség terén; úgy véli, hogy egy ilyen kampánynak folyamatosnak, többnyelvűnek és az egész EU-ra kiterjedőnek kell lennie, azt a nemzeti hatóságokkal, a közszolgálati műsorszolgáltatókkal, a kulturális hálózatokkal és a független tényellenőrző szervezetekkel együttműködésben kell kidolgozni, valamint a pénzügyi dezinformáció leleplezésére, a biztonságos online magatartás előmozdítására és a polgárok – különösen a fiatalok és az idősek – figyelmének az elterjedt pénzügyi csalásokra való felhívására kell irányulnia; úgy véli, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak célzott tájékoztatást kell nyújtaniuk a közösségi és a hagyományos médián keresztül a tudatosság növelése és a pénzügyi műveltség javítása érdekében;

36. emlékeztet arra, hogy az Európai Tanács sürgős intézkedésekre szólított fel – kezdve az iskolákkal – a társadalom pénzügyi ismereteinek előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a pénzügyi műveltségre vonatkozó új uniós stratégia és az abban meghatározott intézkedések célja a pénzügyi oktatás színvonalának jelentős javítása egész Európában, és azokat a gazdasági növekedés és a versenyképesség, valamint a pénzügyi egyenlőség és az esélyegyenlőség előmozdításának eszközeként kell felhasználni;

37. megjegyzi, hogy a Bizottság pénzügyi műveltségre vonatkozó stratégiája a megtakarítási és beruházási unió részeként a versenyképességre, valamint a megtakarítások és beruházások felszabadítására összpontosít, de hangsúlyozza, hogy ennek ki kell terjednie az esélyegyenlőség előmozdítására és valamennyi polgár pénzügyi szerepvállalásának megerősítésére; konkrét intézkedéseket szorgalmaz, amelyek lehetővé teszik a polgárok, különösen a legkiszolgáltatottabb csoportok tagjai számára, hogy építhessék, kezelhessék és gyarapíthassák vagyonukat; sürgeti, hogy a pénzügyi műveltséget átfogóan közelítsék meg és azt a gazdasági növekedés, a versenyképesség, valamint a pénzügyi egyenlőség és az esélyegyenlőség előmozdításának eszközeként használják fel;

38. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a pénzügyi műveltségre vonatkozó nemzeti és uniós stratégiákat az egyes joghatóságok sajátos jellemzőihez igazított releváns bizonyítékokra és elemzésekre alapozzák; emlékeztet a pénzügyi műveltség szisztematikus nyomon követésének és értékelésének szükségességére, hogy összehasonlítható adatok álljanak rendelkezésre az előrehaladás

időbeli értékeléséhez, továbbá hangsúlyozza, hogy elengedhetetlenül fontos a tagállamok bevált gyakorlataiból tanulni;

39. felszólítja a Bizottságot, hogy vonja be a vállalkozói készséget a pénzügyi műveltségre vonatkozó stratégia hatálya alá, valamint egy olyan eszköztárba, amely lehetővé teszi a tagállamok számára az ezzel kapcsolatos koordináció fokozását;

40. támogatja az online pénzügyi csalásokra vonatkozó uniós cselekvési terv megvalósításának célját, és emlékeztet arra, hogy a pénzügyi csalások magas szintje ellen hatékony megelőző és enyhítő intézkedéseket kell hozni a szabályozási, felügyeleti és adminisztratív szinteken;

41. hangsúlyozza, hogy az erőfeszítéseket a nyugdíjjal kapcsolatos tájékozottságra kell összpontosítani annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az uniós polgárok nyugdíjbiztonságához, és hogy az európai polgárok tisztában legyenek a kötelező állami nyugdíjak, a foglalkoztatói nyugdíjak és az egyéni kiegészítő nyugdíjak fontosságával; emlékeztet a biztosítási és nyugdíjtermékek fontosságára mint olyan megtakarítási csatornákra, amelyek a polgárok pénzügyi egészsége és biztonsága, valamint a versenyképes tőkepiacok szempontjából egyaránt előnyösek, és elősegítik a megtakarítási és beruházási unió fejlődését;

42. felkéri a Bizottságot és az európai felügyeleti hatóságokat, hogy a Bizottság közleményében leírtaknak megfelelően tartsák fenn, bővítsék és rendszeresen frissítsék az uniós én nemzeti pénzügyi oktatási kezdeményezések kereshető és hozzáférhető uniós adattárát, beleértve a munkahelyi programokkal, a fiatalok szerepvállalásához kapcsolódó projektekkel és a közösségi alapú megközelítésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatokat a tagállamokban alkalmazott jó példák elterjedésének támogatása érdekében; hangsúlyozza, hogy ennek az adattárnak a meglévő platformokra és infrastruktúrára kell épülnie, és a lehető legnagyobb mértékben ki kell aknáznia a meglévő nemzeti és magánforrásokat a párhuzamosságok elkerülése érdekében, ami további terheket róna az uniós költségvetésre; hangsúlyozza, hogy a hangsúlyt a rendelkezésre álló információk minőségére és összehasonlíthatóságára kell helyezni; hangsúlyozza, hogy ennek az adattárnak tartalmaznia kell egy kifejezetten a kiberbiztonságra és a csalások megelőzésére szolgáló forrásokról szóló külön szakaszt, amelyet a nemzeti kiberbiztonsági ügynökségekkel együttműködésben kell létrehozni; kiemeli, hogy az adattárnak olyan, nem uniós országokból származó innovatív és bevált kezdeményezéseket is tartalmaznia kell, amelyek példaként szolgálhatnak az uniós intézkedésekhez, miközben továbbra is biztosítani kell a költséghatékonyságot, és nem szabad felesleges további adminisztratív terheket róni az érintett felekre;

43. hangsúlyozza, hogy az EU által finanszírozott vagy társfinanszírozott, illetve az állami hatóságok által végrehajtott pénzügyi műveltségi projekteket szigorú értékelési eszközöknek kell kísérniük, beleértve adott esetben az utólagos értékeléseket vagy kérdőíveket, amelyek a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos oktatásban részesülők pénzügyi ismeretei fejlődésének, valamint pénzügyi szokásaik változásának mértékét hivatottak felmérni;

44. felhívja a Bizottságot, hogy 2027 végéig készítsen jelentést a pénzügyi műveltségre vonatkozó stratégia bevezetéséről és hatékonyságáról – adott esetben az információk tagállamok és célterületek szerinti lebontásában –, beleértve a nagykövetek hálózatának eredményeit, a javasolt magatartási kódexet és az uniós szintű kommunikációs kampányt, szükség esetén további intézkedéseket javasolva; felkéri a Bizottságot, hogy ezeket a megállapításokat terjessze a Parlament elé; felszólítja a Bizottságot, hogy e tekintetben háromévente tegyen közzé jelentést az elért eredményekről és/vagy Eurobarométer-felmérést a pénzügyi műveltségről;

45. elismeri, hogy a pénzügyi műveltség számos forrásból származhat, és hogy a többféle megközelítés előnyös; elismeri továbbá, hogy az emberek már most is keresik a lakossági befektetési lehetőségeket könnyen használható termékek, például tőzsdén kereskedett alapok révén, gyakran online portálokon vagy digitális alkalmazásokon keresztül; hangsúlyozza, hogy a lakossági befektetők fokozott pénzügyi piaci részvétele értéket jelent a társadalom és az egyéni pénzügyi biztonság számára, feltéve, hogy tájékozott döntéseket hoznak; üdvözli az uniós polgárok körében kialakuló beruházási kultúrát, amelyet részben a média és az online aktivitás vezérel, és felszólít ennek felgyorsítására;

46. üdvözli a Bizottság elkötelezettségét a szabályozás egyszerűsítése iránt, és arra számít, hogy e téren tett erőfeszítései a pénzügyi termékek egyszerűbbé válásához vezetnek, miközben biztosítják a befektetők védelmére vonatkozó szigorú szabályok betartását; kéri a Bizottságot, hogy a bankokra, a pénzügyi piacokra vagy a biztosítási szabályozási keretekre vonatkozó lehetséges kezdeményezések keretében alkalmazza a pénzügyi műveltségre vonatkozó stratégiájának elveit, valamint az arányosság, a szubszidiaritás és a tényeken alapuló elemzés elveit annak érdekében, hogy a pénzügyi termékek átláthatóbbá és a végfelhasználók számára könnyebben érthetővé váljanak, anélkül, hogy ez aláásná a fogyasztók és a befektetők jelenlegi védelmi szintjét; továbbá fontosnak tartja, hogy ezeket az elveket figyelembe vegyék a Bizottság 2026-os munkaprogramjában előirányzott, tervezett oktatási csomagban;

47. hangsúlyozza, hogy szisztematikus szakpolitikai koherenciára van szükség a pénzügyi műveltség, a lakossági befektetők védelmére vonatkozó szabályok, a megtakarítási és befektetési számlákra

vonatkozó terv, a megtakarítási és beruházási unió keretében megvalósuló egyéb kezdeményezések, valamint a banki és pénzügyi piaci szabályozás terén, a fogyasztók védelmének garantálása és a polgárok számára átlátható, a kockázatnak megfelelő, de könnyen hozzáférhető pénzügyi termékek kínálatának biztosítása érdekében;

48. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi műveltségnek ki kell terjednie a kiberbiztonsági készségekre is, beleértve az adathalász kísérletek, az online csalások és a mesterséges intelligencia által generált csalás felismerését, és felhívja a Bizottságot, hogy összehangolt figyelemfelkeltő kampányok révén kapcsolja össze pénzügyi műveltségi és kiberbiztonsági stratégiáit;

49. támogatja, hogy az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Pénzügyi műveltség és oktatás az európaiak számára” című, 2025. július 16-i véleményéhez kapcsolódóan ünnepeljék meg minden évben a pénzügyi műveltség európai napját a folyamatban lévő figyelemfelkeltő kezdeményezések előmozdítása érdekében;

50. ismételten felszólít a pénzügyi szolgáltatásokon és a bankszektoron túlmutató jogalkotási eszközökkel való szisztematikus koherenciára, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a digitális méltányosságról szóló jövőbeli jogszabály és a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály végrehajtása keretében garantálják a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kérdések figyelembevételét, hogy az online platformok kötelezettségei és a fogyasztóvédelmi szabályok támogassák a pénzügyi műveltség terén elért eredményeket és a biztonságos digitális befektetési folyamatokat;

51. rámutat arra, hogy a mesterséges intelligencia által előidézett digitális forradalom lehetőséget kínál a pénzügyi oktatás és a digitális jártasság ötvözésére, mivel a pénzügyi oktatás a mesterséges intelligencia és a különféle digitális eszközök segítségével személyre szabható; felhívja a Bizottságot, hogy a Parlamentnek benyújtandó jelentésében tárja fel a mesterséges intelligenciában rejlő lehetőségeket és korlátokat a pénzügyi műveltség előmozdítása terén, beleértve a különböző felhasználói igényekhez igazított, mesterséges intelligencián alapuló, személyre szabott oktatási eszközöket, és használja fel az MI-technológiákat a csalások, a deepfake-ek és a mesterséges intelligencia által generált egyéb fenyegetések felderítésére;

52. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia támogathatja a megfizethető pénzügyi tanácsadás kiszélesítését, lehetővé teheti az automatizált, személyre szabott portfóliók létrehozását, kibővítheti a pénzügyi oktatási programokat, és támogathatja a testre szabott ösztönzők biztosítását az egyéni pénzügyi célokra optimalizált magatartásformák ösztönzése érdekében; rámutat arra, hogy az MI-eszközök jelentős kockázatokkal is járhatnak attól függően, hogy a finfluenszerek hogyan használják azokat; felszólítja a Bizottságot,

hogy e tekintetben gondosan mérlegelje, hogyan lehet kezelni a mesterséges intelligencia hatását, és enyhítse a lehetséges kockázatokat, ideértve a személyes adatok felhasználásával kapcsolatosakat is;

53. ösztönzi a Bizottságot, hogy a megtakarítási és befektetési számlákra vonatkozó nemzeti összehasonlítási rendszereket integrálja egy uniós összehasonlítási mechanizmusba, amely az összes költséget figyelembe vevő összehasonlító díjkalkulátorokat és szemléltető anyagokat tartalmaz többek között olyan témákról, mint a kockázat és megtérülés, a kamatos kamatozás, az infláció és a díjak;

54. ezzel kapcsolatosan megismétli, hogy a megtakarítási és befektetési számlák szolgáltatók közötti és határokon átnyúló hordozhatósága fontos a megtakarítási és beruházási unió céljainak eléréséhez, valamint a pénzügyi tudatosság és műveltség növeléséhez; ebben az összefüggésben megérti, hogy az uniós megtakarítási és befektetési számlák hordozhatóságának alacsony költségekkel kell járnia, és nem válthat ki adóköteles eseményeket;

55. felszólítja a Bizottságot, hogy alaposan értékelje egy átfogó jelentés elkészítésének lehetőségét, amely meghatározza az esetleges célzott jogalkotási kezdeményezések szükségességét és hozzáadott értékét annak érdekében, hogy a pénzügyi, digitális, adat- és médiaműveltség javítására irányuló politikai célokhoz igazítsák és egyszerűsítsék a vonatkozó alapvető jogszabályokat;

56. hangsúlyozza a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések és tartalmak fontosságát a vállalati társadalmi felelősségvállalási normák – azaz a környezeti, társadalmi és irányítási normák – által ösztönzött beruházások reálgazdaságra gyakorolt hatásának, valamint azok tágabb társadalmi jelentőségének vizsgálata során;

57. hangsúlyozza a pénzügyi műveltségre, a digitális befolyásra és a lakossági befektetők védelmére irányuló projektek potenciális hozzáadott értékét a „Horizont Európa” program keretében, összhangban a globális viselkedésalapú pénzügyi tehetségek EU-ba vonzásának szükségességével;

58. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kriptoeszközökre vonatkozó átfogó, tényeken alapuló információkat beépítsék a pénzügyi oktatási kezdeményezésekbe;

A finfluenszerek és a digitalizáció felelőssége a pénzügyi műveltség Európában való növelése tekintetében

59. kiemeli a finfluenszerek mint a pénzügyi információk közvetítőinek egyre növekvő szerepét, akik fiatal és korábban elhanyagolt közönséget érnek el; megjegyzi, hogy hozzájárulhatnak a pénzügyi műveltség javításához, de emlékeztet arra, hogy be kell tartaniuk a meglévő pénzügyi promóciós és fogyasztóvédelmi szabályokat,

valamint nagyobb felelősséget és elszámoltathatóságot kell tanúsítaniuk közönségük felé; elismeri a finfluenszerek egyre növekvő jelentőségét mint a pénzügyi és befektetési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi üzenetek fő közvetítőit bizonyos célcsoportok számára;

60. tudomásul veszi, hogy a közösségi média tartalmai hozzáférhető információáramlást biztosítanak a nyilvánosság számára, és hangsúlyozza, hogy bármely pénzügyi műveltségre irányuló kezdeményezésnek a felelős és hozzáférhető tudásmegosztás előmozdítására kell irányulnia, s nem pedig a finfluenszerek kreativitásának vagy elérésének korlátozására;

61. ismételten hangsúlyozza, hogy éles különbség van az átlátható módon működő finfluenszerek – azaz azok, akik nyilvánosságra hozzák az összeférhetetlenségeket és oktatási tartalmat nyújtanak –, valamint azok között, akik a pénzügyi oktatást álcának használják, csalárd módon vagy rosszindulatú szándékkal járnak el, nem engedélyezett termékeket népszerűsítenek vagy nem megfelelő tanácsokat adnak, többek között azáltal, hogy közvetlenül üzeneteket küldenek az embereknek vagy linkeket osztanak meg csoportos üzenetekben, spekulatív termékek, valamint fogadások vagy szerencsejátékok népszerűsítése céljából, gyakran megsértve a megtévesztő reklámra és a fogyasztóvédelemre vonatkozó uniós szabályokat; elismeri, hogy egyes finfluenszerek fő tevékenysége gyakran a figyelem felkeltésén alapul, és ez olyan, a lakossági befektetők számára nem megfelelő, magas kockázatú, spekulatív termékek népszerűsítéséhez vezethet, ami a nemzeti és uniós hatóságok részéről különleges megközelítést igényel; ezért hangsúlyozza, hogy e tekintetben az uniós jog határokon átnyúló, hatékony alkalmazására van szükség, és kiemeli a Fogyasztóvédelmi Együttműködési Hálózat szerepét ennek biztosításában;

62. arra ösztönzi a finfluenszerek közösségét, hogy vegyenek részt pénzügyi képzésben, amelynek köszönhetően képesek lesznek független tartalmakat készíteni és ellenőrizni az információk hitelességét; ösztönzi a tagállamokat, hogy a hatóságok és akkreditált szolgáltatók által biztosított képzéseket kínáljanak a finfluenszerek számára a jogi kötelezettségekről és a pénzügyi oktatás alapjairól;

63. megjegyzi, hogy míg a pénzügyi tanácsadókra szigorú szabályozási követelmények vonatkoznak, a finfluenszerek de facto „online tanácsadóként” működhetnek, jelenleg azonban nem tartoznak semmilyen konkrét szabályozási keret hatálya alá, ami megnyitja az utat a megtévesztő gyakorlatok előtt; e tekintetben megjegyzi, hogy a javasolt irányelv (a lakossági befektetési stratégiáról szóló salátairányelv) változásokat vezetne be a 2009/65/EK, a 2009/138/EK, a 2011/61/EU, a 2014/65/EU és az (EU) 2016/97 irányelvnek az uniós lakossági befektetővédelmi szabályok

tekintetében történő módosításához, amelyek célja a finfluenszerek által a lakossági befektetőkre jelentett kockázatok kezelése azáltal, hogy kötelezettségeket ró a finfluenszerekre és a szolgáltatásaikat igénybe vevő pénzügyi szolgáltató vállalkozásokra; megjegyzi azonban, hogy egyes finfluenszereket nem engedélyezett pénzügyi intézmények foglalkoztatnak, és nem kínálnak engedélyezett pénzügyi termékeket vagy tanácsadást, ezért nem tartoznak az illetékes hatóságok felügyeleti hatáskörébe;

64. ösztönzi a Bizottságot, hogy a magán- és nonprofit szervezetek számára kidolgozandó európai magatartási kódexe kifejezetten foglalkozzon a finfluenszerekkel és a pénzügyi tartalmaknak helyet adó platformokkal, különösen egy olyan önkéntes hitelesítési rendszer bevezetésével, amelyet a szabályoknak megfelelő tartalomkészítők kaphatnak meg, annak érdekében, hogy közös minimális követelményeket állapítsanak meg az átláthatóság, az összeférhetetlenség kezelése és a nyújtott információk minősége terén; hangsúlyozza a finfluenszerekre, valamint a velük együttműködő márkákra vonatkozó kötelezettségek és etikai normák fontosságát, tekintettel a közönségük pénzügyi jólétére gyakorolt lehetséges hatásra;

65. rámutat arra, hogy a hatályos jogi keret értelmében a pénzügyi közvetítőknek be kell tartaniuk azokat az intézkedéseket, amelyek célja a befektetők magas szintű védelmének biztosítása; megjegyzi továbbá, hogy ennek szerves részét képezik a pénzügyi tanácsadók szakmai ismereteinek fejlesztését célzó tevékenységeket – és kapcsolódó beruházásokat – előíró rendelkezések; megjegyzi, hogy az aktualizált lakossági befektetési stratégiáról született megállapodás előírja a finfluenszerek és a befektetési vállalkozások közötti írásbeli megállapodás megkötését, ami növeli az átláthatóságot és a lakossági befektetők védelmét;

66. hangsúlyozza, hogy egyértelmű és hatékony keretre van szükség, amelynek segítségével a nemzeti illetékes hatóságok figyelemmel kísérhetik és felügyelhetik a finfluenszereket, a fogyasztók félretájékoztatással és összeférhetetlenséggel szembeni védelme, valamint az online pénzügyi oktatásba vetett bizalom megőrzése érdekében;

67. felszólítja az online platformokat, hogy – például kockázati figyelmeztetések alkalmazásával – átlátható módon tájékoztassák a fogyasztókat a magasabb kockázatú pénzügyi eszközökkel kapcsolatos kockázatokról, és vezessenek be promóció-ismertető eszközöket a kereskedelmi tartalmak megjelölésére; javasolja a szponzorált tartalmakba ágyazott gyors, hatékony tanulási eszközök bevezetését, amelyek összhangban vannak az EU/OECD kompetenciakereteivel, és megbízható nyilvános forrásokra hivatkoznak;

68. hangsúlyozza az uniós jogi keret – különösen a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály és az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv – hatékony felügyeletének és végrehajtásának fontosságát az online kereskedelmi kommunikációval kapcsolatosan, a fogyasztók jólétének védelme és az online pénzügyi károk kockázatának csökkentése érdekében;

69. felhívja a platformokat, hogy továbbra is mozdítsák elő a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kiemelkedő és legitim oktatási csatornákat, és hangsúlyozza a platformok felelősségét a félrevezető tartalmak és az online csalás kockázatának azonosításában és csökkentésében, többek között a kereskedelmi üzenetek jelölésére szolgáló innovatív elemek, a kockázatokra figyelmeztető megoldások és a jogellenes vagy egyértelműen káros tartalmak bejelentésére és eltávolítására szolgáló sürgősségi eljárások bevezetése révén; megjegyzi, hogy fontos fenntartani egy olyan szabályozási keretet, amely rugalmas marad és képes integrálni a pénzügyi piacokon megjelenő új trendeket, biztosítva ezzel, hogy a szabályozói válaszok lépést tartsanak a valós fejleményekkel, beleértve a közösségi médiához és a finfluenszerekhez kapcsolódó fejleményeket is;

70. sürgeti a platformokat, hogy finomítsák az olyan tartalmak azonosítását és kezelését, amelyek ösztönözhetik a piramisrendszereket vagy a tapasztalatlan lakossági befektetőket célzó egyéb potenciálisan megtévesztő gyakorlatokat; hangsúlyozza, hogy gyors és kötelező beavatkozásra van szükség a platformok részéről a félrevezető vagy csalárd tartalmak eltávolítása érdekében, egyértelmű következményekkel járva az ilyen tevékenységekben részt vevő influenszerekre nézve;

71. hangsúlyozza, hogy oktatási programokra van szükség a finfluenszerek számára annak biztosítása érdekében, hogy teljes mértékben megértsék az alkalmazandó jogi kereteket, az etikai normákat, az átláthatósági és közzétételi kötelezettségeket, valamint annak fontosságát, hogy egyértelműen és kiegyensúlyozottan kommunikálják az általuk népszerűsített termékek vagy szolgáltatások előnyeit és kockázatait; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a finfluenszerek képzését azokról a jogszabályokról és etikai normákról, amelyeket a pénzügyi termékek népszerűsítése során követniük kell;

72. hangsúlyozza a finfluenszerek társadalmi felelősségét, figyelembe véve azt a képességüket, hogy új közönséget vonzzanak, valamint hozzájárulnak a pénzügyi műveltség szintjének növeléséhez; felhívja ezért ezeket a digitális szereplőket, hogy járuljanak hozzá a pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós stratégia létrehozásához, és vegyenek részt a Bizottság és/vagy a tagállamok által támogatott rendezvényeken és kezdeményezésekben, tiszteletben tartva a függetlenség és az átláthatóság legmagasabb szintű normáit,

valamint betartva az elfogulatlan pénzügyi promócióra vonatkozó szabályokat;

73. kijelenti, hogy készen áll arra, hogy segítse a finfluenszerek kommunikációjára vonatkozó uniós iránymutatás hozzáadott értékének értékelését, tekintettel a kockázatos termékek reklámozása és az egyes szereplők által megfelelő elszámoltathatóság nélkül terjesztett ellenőrizetlen vagy félrevezető tanácsok lehetséges negatív hatásaira;

74. felhívja a figyelmet arra, hogy amennyiben a finfluenszerek a közösségi médiában megosztják a pénzügyi eszköz értékével vagy árával kapcsolatos véleményüket, vagy akár oktatási célból befektetési stratégiát ajánlanak, az a piaci visszaélésekről szóló rendelet[5] hatálya alá tartozó befektetési ajánlásnak minősülhet; megjegyzi, hogy a közösségi médiában közzétett egyes nyilvános bejegyzések piaci visszaélésekkel – azaz piaci manipulációval, bennfentes kereskedelemmel és a bennfentes információk jogellenes közzétételével – kapcsolatos kockázatokat hordozhatnak[6];

75. sürgeti az Európai Értékpapírpiaci Hatóságot és a tagállamok nemzeti hatóságait, hogy adjanak ki gyakorlati iránymutatást arra vonatkozóan, hogy a közösségimédia-bejegyzések mikor minősülnek befektetési ajánlásnak a piaci visszaélésre vonatkozó uniós szabályok értelmében, és tisztázzák a közzétételi kötelezettségeket;

76. tudomásul veszi az MI által generált pénzügyi tartalmak növekvő használatát, és szabványok kidolgozását szorgalmazza az MI eredetének közzétételére és a vízjelek használatára vonatkozóan, összhangban a mesterséges intelligenciáról szóló rendelettel[7] és az MI-nek a lakossági befektetési szolgáltatásokban való felhasználására vonatkozó ágazati iránymutatással;

---

5 Az Európai Parlament és a Tanács 596/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 173., 2014.6.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/oj).

6 Az Európai Értékpapírpiaci Hatóság által 2024. február 6-án kiadott, „For people posting Investment Recommendation on social media” [A közösségi médiában befektetési ajánlást közzétevő személyek számára] című figyelmeztetése.

7 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) (HL L, 2024/1689, 2024.7.12.,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

77. felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben érvényesítse az EU digitális szabályait, különösen a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályt annak biztosítása érdekében, hogy az online platformok teljes körű felelősséget vállaljanak a kockázatok csökkentéséért és a fogyasztók online csalással és pénzügyi csalásokkal, többek között az MI által generált deepfake-ekkel szembeni védelméért; felhívja továbbá a Bizottságot, a tagállamokat és az európai felügyeleti hatóságokat, hogy erősítsék meg a nyomonkövetési és korai észlelési kapacitásokat, beleértve a fejlett elemzési eszközök használatát is, a befektetők jobb védelme és a pénzügyi piacba vetett bizalom megőrzése érdekében, mivel a közbizalom kulcsfontosságú a pénzügyi műveltség kiépítéséhez és a magánberuházások felszabadításához;

78. emlékeztet arra, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv értelmében a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a médiatudatosság fejlesztését, intézkedéseket kell hozniuk ennek érdekében, és erről jelentést kell tenniük a Bizottságnak; ösztönzi a nemzeti médiaszabályozókat, hogy a médiaműveltséggel kapcsolatos készségek fejlesztését célzó intézkedéseik alkalmazása során vegyenek figyelembe a pénzügyi műveltséget és a finfluenszereket érintő témákat;

79. felhívja a Médiaszolgáltatások Európai Testületét, valamint a Digitális Szolgáltatások Európai Testületét, hogy nyújtsanak további iránymutatást a digitális jártasság és a médiaműveltség növelését célzó lehetséges intézkedésekről, beleértve a finfluenszerekkel kapcsolatos tevékenységeket is, valamint folyamatosan hozzanak összehangolt intézkedéseket, amelyek célja, hogy minimálisra csökkentsék annak kockázatát, hogy a felhasználók pénzügyi csalások vagy pénzügyi vagy befektetési szolgáltatásokhoz kapcsolódó burkolt kereskedelmi kommunikáció áldozatává váljanak;

80. javasolja, hogy a Bizottság szervezzen egy páneurópai csúcstalálkozót a finfluenszerek, a pénzügyi szolgáltatók, a pénzügyi technológiai vállalkozások képviselői, a fogyasztói csoportok és a szabályozók részvételével, hogy megvitassák az online pénzügyi műveltség növelésére vonatkozó bevált gyakorlatokat, és feltárják a megfelelő, arányos megközelítéseket (például az önszabályozást vagy az önkéntes szabványokat) a digitális pénzügyi tartalom pontosságának biztosítása érdekében; ajánlja, hogy a javasolt csúcstalálkozón vegyenek részt a civil társadalmi szervezetek, a szakszervezetek, a fogyasztói szervezetek, a pedagógusok és az intézményi érdekelt felek is;

81. felhívja a Bizottságot és a tagállamok kormányait, hogy működjenek együtt a finfluenszerekkel olyan informatív, tényeken alapuló, felelősségteljes, figyelemfelkeltő és célzott médiakampányok kidolgozásában, amelyek a lakossági befektetők pénzügyi piacokon való részvételének lehetőségeiről tájékoztatnak, valamint vonzó

módon fokozzák a pénzügyi műveltséget a beruházási kultúra Európai Unión belüli kiépítése érdekében;

82. hangsúlyozza, hogy a digitalizáció és az MI használata jelentős hozzáadott értéket teremthet a beruházási lehetőségek, a verseny és az átláthatóság láthatóbbá tétele terén, többek között azáltal, hogy pénzügyi műveltségi eszközöket, díj- és termék-összehasonlítást, valamint valós idejű piaci adatokon alapuló, személyre szabott hozamértékeléseket biztosít;

°

° °

83. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.